

Lagförändringar år 2010

Innehållsförteckning

Ändrade regler för a-kassan	3
Förändringar i semesterlagen	3
Prisbasbelopp och förhöjt prisbasbelopp för år 2010	3
Ändringar i sjukförsäkringen	3
Kompletteringar i sjukförsäkringen	4
Ny lag ska reglera förmögenhetsprövning för vissa bidrag	4
Nya regler för beskattning av punktskattepliktiga varor	4
Ändrade punktskatter för bättre miljö	5
Handeln med förlustbolag försvåras	5
Nya mervärdesskatteregler	5
Vissa fastighetsrättsliga skattefrågor	6
Skattefri kapitalvinst och utdelning på andelar inom handelsbolagssektorn	6
Höjt jobbskatteavdrag ska göra det mer lönsamt att arbeta	6
Ändringar i reglerna om reseavdrag	6
Stämpelskatt införs vid förvärv av fastigheter genom delning	6
Lagändringar ska motverka skatteplanering	7
Lag om prissättningsbesked vid internationella transaktioner	7
Nya regler om beskattning av andelsbyten vid utflyttning	7
Anstånd med inbetalning av skatt vid uttagsbeskattning	7
Krav på kassaregister vid kontanthandel	8

Teknisk kontroll av kassaregister slopas	8
Ändrade skatteregler för artister som bor utomlands	8
Ny lag skyddar namnen på livsmedel	8
Nya regler för eftersök av trafikskadat vilt	8
Ny lag ska reglera bötesstraff inom EU	9
Förtur ska ge snabbare domstolsprocess	9
Lagändringar om beslagttaget gods	9
Femtioöringen tas bort	9
Bättre tillsyn över stiftelser	10
Nya regler om säkerhet för lån för företagare, lag om företagshypotek	10
Offentlig sektor förbjuds att bedriva kommersiell säljverksamhet	10

Materialet är hämtat från www.riksdagen.se samt publikationen *Viktigare lagar och förordningar inför årsskiftet 2009/2010*, Regeringskansliet.

Ändrade regler för a-kassan

Ändringar i arbetslöshetsförsäkringen innebär bland annat att:

En ansökan om ersättning ska kunna göras hos a-kassan inom nio månader från den sista dagen i den tidsperiod ansökan avser. Om det sker senare går rätten till ersättning för perioden förlorad om det inte finns synnerliga skäl.

En a-kassa, på begäran av Statistiska centralbyrån, ska lämna uppgifter om medlemskap och medlemmars ersättning till denna.

Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2010. (Prop. 2009/10:7)

Förändringar i semesterlagen

Semesterlagen (1977:480) kompletteras med en ny beräkningsregel för semesterlön för arbetstagare med fast lön, sammalöneregeln. Den innebär att arbetstagaren under semestern får sin ordinarie lön och ett semestertillägg. Den gamla regeln för beräkning av semesterlön, procentregeln, behålls och förenklas.

Reglerna för semesterlönegrundande frånvaro förenklas genom att frånvaro på grund av sjukdom och arbetsskada som längst är semesterlönegrundande i ett helt intjänandeår i stället för två. Vidare förenklas reglerna om när semester intjänas under frånvaro som beror på ledighet med tillfällig föräldrapenning. Reglerna för när arbetstagare med tidsbegränsade anställningar tjänar in semester ändras.

Lagändringarna börjar gälla den 1 april 2010. (Prop. 2009/10:4)

Förordning (2009:924) om prisbasbelopp och förhöjt prisbasbelopp för år 2010

Regeringen har fastställt prisbasbeloppet och det förhöjda prisbasbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring till 42 400 kr respektive 43 300 kr för år 2010.

Ändringar i sjukförsäkringen

Lagen om allmän försäkring som gäller införandet den 1 juli 2008 av en reformerad sjukskrivningsprocess för ökad återgång i arbete, ändras.

Den prövning mot hela arbetsmarknaden som enligt nuvarande regler ska ske efter 180 dagar i sjukperioden ska kunna skjutas upp inte bara om det finns särskilda skäl utan även om det i annat fall kan anses som oskäligt. När den försäkrade haft sin arbetsförmåga nedsatt under 365 dagar föreslås att prövningen sker mot hela arbetsmarknaden om det inte kan anses oskäligt.

Den som är arbetsförmögen till följd av en allvarlig sjukdom ska kunna få sjukpenning med 80 % av den sjukpenninggrundande inkomsten även om sådan sjukpenning redan lämnats för 364 dagar.

De nya reglerna börjar gälla den 15 januari 2010 men tillämpas från och med den 1 januari 2010.

Kompletteringar i sjukförsäkringen

Riksdagen har sagt ja till regeringens förslag om kompletteringar i sjukförsäkringen. Förslaget innebär följande:

Utöver de 914 dagar som i dag kan betalas ut i form av sjukpenning och förlängd sjukpenning ska ytterligare sjukpenningdagar kunna betalas ut i vissa fall. Det gäller bland annat när den sjukförsäkrade får sjukhusvård eller annan omfattande vård.

En person vars sjuk- eller aktivitetsersättning upphört ska kunna återfå sin tidigare sjukpenninggrundande inkomst. Sjukpenning ska kunna betalas ut tidigast efter tre kalendermånader från det att sjuk- eller aktivitetsersättningen har upphört.

Försäkringskassans bedömning av nedsättningen av arbetsförmågan hos en person som går ett arbetsmarknadspolitiskt program ska gälla förmågan att delta i det aktuella programmet. Om en person har lämnat ett arbetsmarknadspolitiskt program på grund av sjukdom ska Försäkringskassan vid bedömningen av arbetsförmågan, utöver vad som redan gäller, även ta hänsyn till förmågan att delta i programmet. Detta under förutsättning att personen har en formell möjlighet att påbörja programmet igen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2010. (Prop. 2009/10:45)

Ny lag ska reglera förmögenhetsprövning för vissa bidrag

Från den 1 januari 2010 ska en ny lag reglera hur förmögenhet beräknas för den som ansöker om vissa förmåner inom socialförsäkringen och studiestödet.

Förmögenhetsprövningen slopas i fråga om underhållsstöd.

Riksdagen sa ja till regeringens förslag, men beslutade om en ändrad övergångsbestämmelse i förslaget om underhållsstöd. Den innebär att lagändringen beträffande återbetalnings-skyldighet tillämpas först från den 1 februari 2010.

(Prop. 2008/09:203)

Nya regler för beskattning av punktskattepliktiga varor

Punktskattereglerna för alkohol- och tobaksvaror samt energiprodukter anpassas efter EU:s nya punktskattedirektiv. Medlemsstaterna ska skapa ett datoriserat system för dokumenthantering och kontroll (EMCS) som ska underlätta myndigheternas kontroller av varor som kommersiella aktörer flyttar mellan medlemsstaterna. Reglerna om transportkontroll av punktskattepliktiga varor ska också EU-anpassas så att de kan tillämpas på det nya systemet. Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2010 och tillämpas från och med den 1 april 2010.

I direktivet finns också nya regler som tar sikte på när privatpersoner köper varor från andra medlemsstater. Det ska vara möjligt att beskatta den som tar emot varor vid s.k. distansförsäljning, om säljaren inte har ställt säkerhet för punktskatten. Det ska också vara möjligt att i vissa fall beskatta den som innehar varor i Sverige, även om det inte går att fastställa hur varorna kommit hit. (Prop. 2009/10:40).

Ändrade punktskatter för bättre miljö

Punktskatterna inom koldioxid- och energibeskattningen samt fordonsbeskattningen ändras. Syftet är att minska utsläppen av växthusgaser och bidra till att målen för andel förnybar energi och effektivare energianvändning uppnås. Ändringarna innebär bland annat följande: Återbetalningen av koldioxidskatten för dieselolja för jord- och skogsbruksmaskiner sänks. Koldioxidskatten för bränslen som förbrukas i industrianläggningar inom utsläppshandels-systemet slopas.

Skatten på hushållsavfall som förbränns slopas.

Energiskatten på fossila uppvärmningsbränslen ska baseras på bränslets energiinnehåll.

Energiskatten på dieselolja höjs i två steg med totalt 40 öre till 2013.

Uttaget av fordonsskatt förändras från 2011.

Personbilar med bättre miljöegenskaper, så kallade miljöbilar, befrias från fordonsskatt. Ändringen träder i kraft den 1 januari 2010 och omfattar bilar som tas i bruk första gången från och med den 1 juli 2009.

Tunga elhybridbussar får en lägre fordonsskatt.

Ändringarna inom koldioxid- och energibeskattningen ska träda i kraft successivt vid fyra olika tidpunkter – den 1 januari 2010, den 1 januari 2011, den 1 januari 2013 samt den 1 januari 2015. (Prop. 2009/10:40)

Handeln med förlustbolag försvåras

Reglerna för hur företag som har ett gammalt outnyttjat underskott i sin verksamhet (underskottsföretag) ska beskattas ändras för att motverka skatteplanering. Företagen kan vara attraktiva att köpa för vinstgivande bolag som vill minska sin egen skatt. Efter köpet kan det vinstgivande bolaget dra av underskottet i den egna verksamheten. Många underskottsföretag är inblandade i så kallade skalbolagsaffärer.

De spärregler som finns för att motverka handeln med förlusttyngda underskottsbolag, t.ex. beloppsspärren, kringgås i många fall så som vid riktade nyemissioner. Med de nya reglerna införs en stoppregel som ska hindra detta. Det införs även en ventil i systemet så att seriösa företag med affärsmässig verksamhet så långt det är möjligt inte ska drabbas av stoppregeln.

Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2010 men ska kunna tillämpas retroaktivt från och med den 5 juni 2009. (Prop. 2009/10:47)

Nya mervärdesskatteregler

Svenska lagar anpassas till nya EU-direktiv på mervärdesskatteområdet. Syftet är att minska den administrativa bördan, modernisera moms-systemet och bekämpa skattefusk. Reglerna handlar om var tjänsterna ska beskattas när köparen och säljaren hör hemma i olika länder. Det blir två nya huvudregler: tjänster som säljs mellan företag ska beskattas i köparens land och tjänster som säljs mellan företag och konsument ska beskattas i företagets (säljarens) land. För att bekämpa skattefusk inom EU införs regler om periodisk sammanställning avseende tjänster. Nya regler för återbetalning av utländsk moms innebär att svenska företag ska kunna ansöka om detta genom ett elektroniskt förfarande och hos Skatteverket. De nya reglerna börja gälla den 1 januari 2010 och i ett fåtal fall den 1 januari 2011, den 1 januari 2012 respektive den 1 januari 2013, enligt de tidpunkter som anges i EU-direktiven. (Prop. 2009/10:15)

Vissa fastighetsrättsliga skattefrågor

Den kommunala fastighetsavgiften utvidgas till att även gälla fastigheter med småhus vars värde understiger 50 000 kronor samt arrendetomter där bostadshuset och marken inte är i samma ägares hand.

I och med detta avskaffas fastighetsskatten för dessa fastigheter. Samtidigt sänks takbeloppet för uppskov med beskattningen av kapitalvinst vid försäljning av ett småhus eller en bostadsrätt från 1,6 miljoner kronor till 1,45 miljoner kronor. (Prop.2009/10:33)

Skattefri kapitalvinst och utdelning på andelar inom handelsbolagssektorn

Handelsbolag och andelar ägda av handelsbolag ska infogas i det nuvarande systemet för skattefria utdelningar och kapitalvinster på näringsbetingade andelar. Utvidgningen av skattefriheten för näringsbetingade andelar innebär samtidigt en motsvarande utvidgning av förbudet mot avdrag för kapitalförluster. De nya reglerna börjar gälla den 1 januari 2010.

Vidare får kapitalförluster på andelar i handelsbolag som uppkommer under perioden från den 18 juni 2009 till den 31 december 2009 bara dras av mot vinster på motsvarande andelar inom samma koncern. (Prop. 2009/10:36)

Höjt jobbskatteavdrag ska göra det mer lönsamt att arbeta

Jobbskatteavdraget höjs för personer som inte fyllt 65 år och som tjänar över 38 600 kronor per år. Den motsvarar en skattesänkning med upp till 3 020 kronor per år för den som har genomsnittlig kommunal inkomstkattesats. För den som tjänar 22 000 kronor i månaden och betalar genomsnittlig kommunal inkomstskatt blir skattesänkningen 2 712 kronor per år.

Ändringen träder i kraft den 1 januari 2010. (Prop. 2009/10:42)

Ändringar i reglerna om reseavdrag

De som måste använda en större bil till arbetet på grund av skrymmande last kan i dag göra avdrag för arbetsresor med verkliga kostnader, utan hänsyn till avstånd och tidsvinst. Ändringen innebär att avdragen ska grundas på bestämmelserna om schablonvärden, avstånd och tidsvinst som gäller för övriga skattskyldiga.

Ändringen träder i kraft från och med den 1 januari 2010. (Prop. 2009/10:11)

Stämpelskatt införs vid förvärv av fastigheter genom delning

Stämpelskatt ska tas ut vid förvärv av fast egendom, fastigheter, eller tomträtter som görs genom så kallade partiell delning. Partiell delning innebär att en del av ett bolag förs över till ett eller flera andra bolag. Förvärv av fast egendom och tomträtter genom den här typen av delning har stora likheter med sådana köp som enligt inkomstskattelagen är att betrakta som verksamhetsavyttringar och ska därför vara stämpelskattepliktiga.

De nya reglerna börjar gälla den 1 januari 2010 och ska tillämpas vid förvärv som görs efter den 31 december 2009. (Prop. 2009/10:9)

Lagändringar ska motverka skatteplanering

Reglerna om beskattning av vissa penninglån, så kallade förbjudna lån, ändras för att försvåra skatteplanering via utländska holdingbolag. Vidare slopas avdragsrätten för sådana lån.

Bestämmelserna för beskattningen ska gälla även lån från utländska juridiska personer, lån som lämnas till i utlandet delägarbeskattade juridiska personer och lån som lämnas i strid med låneförbudet i stiftelselagen

De nya reglerna ska gälla retroaktivt från och med den 13 februari 2009. (Prop. 2009/10:12)

Lag om prissättningsbesked vid internationella transaktioner

Företagare får ansöka hos Skatteverket om så kallat prissättningsbesked. Ett sådant besked ger möjlighet för företagen och berörda myndigheter att i förväg komma överens om principerna för prissättningen vid internationella transaktioner.

Den nya lagen börjar gälla den 1 januari 2010. (Prop. 2009/10:17)

Nya regler om beskattning av andelsbyten vid utflyttning

Ett andelsbyte sker när ett företag köper ett annat och erbjuder till exempel aktier som betalning.

Lagändringen innebär att säljaren inte ska beskattas vid flytt inom det Europiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) utan istället då säljaren inte längre är bosatt inom EES.

Lagändringen är en anpassning till EG-rätten. (Prop. 2009/10:24)

Anstånd med inbetalning av skatt vid uttagsbeskattning

De nya reglerna om anstånd gör det möjligt att behålla möjligheten att ta ut skatt av företag som byter hemland eller flyttar delar av verksamheten utomlands. Företag ska under vissa förutsättningar kunna söka anstånd med inbetalningen av skatten för ett år i taget. Enligt huvudregeln ska anståndet upphöra när de uttagna tillgångarna säljs.

Ändringarna har sin grund i det så kallade Maltamålet där Regeringsrätten slog fast att uttagsbeskattning inte får ske omedelbart i vissa fall. Ändringen är även en EU-anpassning.

De nya bestämmelserna börjar gälla den 1 januari 2010. (Prop. 2009/10:39)

Krav på kassaregister vid kontanthandel

Från den 1 januari 2010 måste företagare som säljer varor och tjänster mot kontant betalning registrera försäljningen i ett godkänt kassaregister. Syftet är att skydda seriösa företagare från illojal konkurrens från företagare som inte betalar skatter och avgifter. Vissa verksamheter, bland annat torg- och marknadshandeln och distans- och hemförsäljning, undantas från lagen, liksom försäljning där det inte rör sig om särskilt mycket pengar. (Prop. 2006/07:105)

Teknisk kontroll av kassaregister slopas

Riksdagens tidigare beslut om certifierad kontrollenhet från den 1 jan 2010 gör det betydligt svårare att fuska med kassan.

Kravet på återkommande teknisk kontroll av kassaregister saknar värde för skattekontrollen och är därför onödiga. Beslutet att slopa dessa kontroller innebär ekonomiska och administrativa lättnader för näringsidkarna.

Ändringarna börjar gälla den 1 januari 2010. (Prop. 2008/09:133)

Ändrade skatteregler för artister som bor utomlands

Beslutet som är en EU-anpassning, innebär att utomlands bosatta artister, idrottsmän och artistföretag som normalt beskattas enligt lagen om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta artister med flera (A-SINK) istället kan begära att bli beskattade enligt inkomstskattelagen. Genom detta får de rätt till vissa avdrag och skattereduktioner. (Prop. 2008/09:182)

Reglerna gäller från den 1 januari 2010.

Ny lag skyddar namnen på livsmedel

För att komplettera ett antal EG-förordningar om geografiska beteckningar, ursprungs-beteckningar, traditionella uttryck och garanterade traditionella specialiteter samt om kontroll har riksdagen beslutat om en ny lag: Kontroll av skyddande beteckningar på jordbruksprodukter och livsmedel.

Lagen reglerar främst det kontrollförfarande som ska tillämpas inom området. Kontrollförfarandet har nära anpassats till vad som gäller inom livsmedelskontrollen. Den nya lagen ska träda i kraft den 1 januari 2010. (Prop. 2009/10:22)

Nya regler för eftersök av trafikskadat vilt

Genom ändringar i jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905) regleras den i dag frivilliga verksamheten med uppspårning och avlivning av vilt (eftersök)

närmare. Från den 1 januari 2010 ges polisen befogenhet eller den som polisen gett ett uppdrag ska få genomföra eftersök att vidta de åtgärder som behövs för att spåra upp och avliva vilt som varit inblandad i en sammanstötning med motorfordon. Eftersök får göras även på annans jaktmark. De jägare som hjälper polisen med att söka upp vilt får en ersättning för sitt eftersöksarbete. Förare av motorfordon kommer att bli skyldiga att till polisen anmäla kollisioner där vilt har varit inblandat även om skada inte kan konstateras på djuret. (Prop. 2008/09:191)

Ny lag ska reglera bötesstraff inom EU

För att inte kunna undgå bötesstraff inom EU ska samma principer ska gälla i alla medlemsländer. Genom den nya lagen införs en möjlighet att verkställa svenska bötesstraff i andra medlemsstater inom EU och motsvarande möjlighet att verkställa andra medlemsstaters bötesstraff i Sverige.

För svensk del är det Kronofogdemyndigheten som är behörig myndighet för att såväl ansöka om verkställighet som för att verkställa utländska bötesstraff. Det avgörande för i vilken stat inom EU ett bötesstraff verkställs ska vara var den dömden har inkomst eller tillgångar. Lagen träder i kraft den 1 januari 2010 (prop. 2008/09:218).

Förtur ska ge snabbare domstolsprocess

Från den 1 januari 2010 införs så kallad förtursförklaring i domstol. Den nya lagen ska råda bot på problemet med att vissa ärenden tar för lång tid. Enskilda parter ska få möjlighet att ansöka om förtur i nästan alla typer av mål och ärenden. Om handläggningen av målet eller ärendet har oskäligt fördröjts, ska målet eller ärendet förklaras ha förtur i domstolen. Beslut om förtursförklaring avgörs av domstolschefen. (Prop. 2008/09:213)

Lagändringar om beslagttaget gods

I dag saknas generella bestämmelser om vad som då ska göras med gods som beslagtas i samband med brottsutredning.

Lagändringarna som införs reglerar till vem föremålen ska lämnas ut, vad som händer om det inte finns någon att lämna ut föremålen till eller om de inte hämtas i tid. Då ska de säljas för statens räkning eller förstöras.

Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2010. (Prop. 2008/09:227)

Femtioöringen tas bort

Femtioöringen upphör att gälla som betalningsmedel. Avrundning ska göras till närmaste krontal.

Ändringen träder i kraft den 30 september 2010.

Bättre tillsyn över stiftelser

Tillsynen över stiftelser förbättras genom att alla stiftelser ska registreras i ett stiftelserregister och tilldelas organisationsnummer. Reglerna ska också underlätta för stiftelserna när det gäller bokföring och revision, minska utrymmet för missbruk av insamlingsstiftelser och förhindra att de utnyttjas för ekonomiska oegentligheter. Insamlingsstiftelser ska under tre sammanhängande räkenskapsår använda minst tre fjärdedelar av sina intäkter för ändamålet.

Stiftelser som har bildats av staten, en kommun eller ett landsting eller som förvaltas av en statlig myndighet ska inte längre vara undantagna från fullständig tillsyn. Efter en höjning av gränsvärdet blir stiftelser bokföringsskyldiga och skyldiga att upprätta årsredovisning om värdet på stiftelsens tillgångar överstiger 1 500 000 kr.

De nya reglerna börjar gälla den 1 januari 2010. (Prop. 2008/09:84).

Nya regler om säkerhet för lån för företagare

Från den 1 januari 2009 har företag haft möjlighet att använda lös egendom som säkerhet för lån i näringsverksamhet. Syftet är att göra det lättare för företag att låna pengar med större säkerhet. Den nya rätten till säkerhet som kallas företagshypotek ersatte den s.k. företagsinteckningen som infördes 2004. Den lösa egendomen omfattar inte kassa och bankmedel.

I fråga om en företagsinteckning som beviljats före ikraftträdandet gäller lagen (2003:528) om företagsinteckning fram till den 1 januari 2010. Lagändringen får således full effekt den 1 januari 2010, då alla företagsinteckningar kommer att omfattas av de gamla reglerna. (Prop. 2007/08:161)

Offentlig sektor förbjuds att bedriva kommersiell säljverksamhet

Nya regler införs i konkurrenslagen (2008:579) innebärandes att Stockholms tingsrätt får förbjuda staten, en kommun eller ett landsting att i en verksamhet av kommersiell eller ekonomisk natur tillämpa ett visst förfarande om det snedvrider, eller är ägnat att snedvrیدا, förutsättningarna för en effektiv konkurrens på marknaden eller om det hämmar eller är ägnat att hämma förekomsten eller utvecklingen av en sådan konkurrens.

Förbud får inte meddelas för förfaranden eller verksamhet som är försvarbara från allmän synpunkt eller är förenliga med lag.

I första hand är det Konkurrensverket som tar initiativ till att föra talan om förbud i Stockholms tingsrätt. Om verket i ett visst fall beslutar att inte väcka talan, får detta istället göras av ett företag som berörs av förfarandet eller verksamheten.

De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 2010. (Prop. 2008/09:231).